

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ഏകോനഷഷ്ടിതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ഏകോനഷ്ടിതമഃ സർഗഃ ||

പ്രഹസ്തസ്യ വധേന ദുഃഖിതസ്യ രാവണസ്യ യുദ്ധായ പ്രസ്ഥാനം തേന
സഹാഗതാനാം വീരാനാം പരിചയോ രാവണസ്യ പ്രഹാരേണ
സുഗ്രീവസ്യ മുർച്ഛാ, ലക്ഷ്മണസ്യ രണഭൂമാവാഗമനം
ഹനുമാദ്രാവണയോർമിഥസ്തലപ്രഹാരോ രാവണകർത്യകം നീലസ്യ
വിസംജ്ഞത്വം, ശക്തിപ്രഹാരേണ ലക്ഷ്മണസ്യ മുർച്ഛാ
സസംജ്ഞതാ ച, ശ്രീരാമാത് പരാജിതസ്യ രാവണസ്യ ലങ്കായാം
പ്രവേശഃ

തസ്മിൻ ഹതേ രാക്ഷസസൈന്യപാലേ
പ്ലവംഗമാനാമൃഷഭേണ യുദ്ധേ |
ഭീമയുധം സാഗരവേഗതുൽയം
വിദുദ്രുവേ രാക്ഷസരാജസൈന്യം || 6.59.1 ||

ഗത്യാ തു രക്ഷോധിപതേഃ ശശംസുഃ
സേനാപതിം പാവകസ്മനുശസ്തം |
തച്ചാപി തേഷാം വചനം നിശദ്യ
രക്ഷോധിപഃ ക്രോധവശം ജഗാമ || 6.59.2 ||

സംഖ്യേ പ്രഹസ്തം നിഹതം നിശദ്യ
ക്രോധാർദിതഃ ശോകപരീതചേതാഃ |
ഉവാച താൻ രാക്ഷസയുമമുഖ്യാ -
നിന്ദ്രോ യഥാ നിർജരയുമമുഖ്യാൻ || 6.59.3 ||

നാവജ്ഞാ രിപവേ കാർയാ
 യൈരിന്ദ്രബലസാദനഃ |
 സുദിതഃ സൈന്യപാലോ മേ
 സാനുയാത്രഃ സകുഞ്ജരഃ || 6.59.4 ||

സോഹം രിപുവിനാശായ
 വിജയായാവിചാരയൻ |
 സ്വയമേവ ഗമിഷ്യാമി
 രണശീർഷം തദദ്ഭുതം || 6.59.5 ||

അദ്യ തദ് വാനരാന്ദീകം
 രാമം ച സഹലക്ഷ്മണം |
 നിർദഹിഷ്യാമി ബാണൗഘൈ -
 ര്വനം ദീപ്തൈരിവാഗ്നിഭിഃ |
 അദ്യ സന്തർപയിഷ്യാമി
 പൃഥ്വിവീം കപിശോണിതൈഃ || 6.59.6 ||

സ ഏവമുക്ത്യാ ജ്വലനപ്രകാശം
 രഥം തുരംഗോത്തമരാജിയുക്തം |
 പ്രകാശമാനം വപുഷാ ജ്വലന്തം
 സമാരുരോഹാമരരാജശത്രുഃ || 6.59.7 ||

സ ശംഖദേരീപണവപ്രണാദൈ -
 രാസ്തോടിതക്ഷ്യധിതസിംഹനാദൈഃ |
 പുൺയൈഃ സ്തവൈശ്ചാപി സുപൂജ്യമാന -
 സ്തദാ യയൗ രാക്ഷസരാജമുഖ്യഃ || 6.59.8 ||

സ ശൈലജീമൂതനികാശരുപൈ -
 ര്മാംസാശനൈഃ പാവകദീപ്തനൈഃ |

ബഭൗ വൃതോ രാക്ഷസരാജമുഖ്യോ
ഭൂതൈർവൃതോ രുദ്ര ഇവാമരേശഃ || 6.59.9 ||

തതോ നഗർയാഃ സഹസാ മഹൗജാ
നിഷ്ക്രമ്യ തദ് വാനരസൈന്യമുഗ്രം |
മഹാർണവാഭ്രസ്തനിതം ദദർശ
സമുദ്യതം പാദപശൈലഹസ്തം || 6.59.10 ||

തദ് രാക്ഷസാനീകമതിപ്രചണ്ഡ -
മാലോക്യ രാമോ ഭുജഗേന്ദ്രബാഹുഃ |
വിഭീഷണം ശസ്ത്രഭൃതാം വരിഷ്ട -
മുവാച സേനാനുഗതഃ പൃഥുശ്രീഃ || 6.59.11 ||

നാനാപതാകാധ്വജചരത്രജുഷും
പ്രാസാസിശൂലായുധശസ്ത്രജുഷും |
കന്യേദമക്ഷോഭ്യമഭീരുജുഷും
സൈന്യം മഹേന്ദ്രാപമനാഗജുഷും || 6.59.12 ||

തതസ്തു രാമസ്യ നിശച്യ വാക്യം
വിഭീഷണഃ ശക്രസമാനവീര്യഃ |
ശശംസ രാമസ്യ ബലപ്രവേകം
മഹാത്മനാം രാക്ഷസപുംഗവാനാം || 6.59.13 ||

യോസൗ ഗജസ്തന്ധഗതോ മഹാത്മാ
നവോദിതാർകോപമതാമ്രവക്ത്രഃ |
സങ്കമ്പയന്നാഗശിരോദ്യുപൈതി
ഹൃകമ്പനം ത്വേനമവേഹി രാജൻ || 6.59.14 ||

യോസൗ രഥസ്ഥോ മൃഗരാജകേതു -
ര്യുൻവൻ ധനുഃ ശക്രധനുഃപ്രകാശം |

കരീവ ഭാത്യുഗ്രവിവൃത്തദംശ്രുഃ
സ ഇന്ദ്രജിന്നാമ വരപ്രധാനഃ || 6.59.15 ||

യശൈഷ വിന്ധ്യാസ്തമഹേന്ദ്രകൽപോ
ധൻവീ രഥസേമാ്തിരമോ്തിവീരഃ |
വിസ്താരയംശ്ചാപമതുൽയമാനം
നാല്ലാതികായോ്തിവിവൃദ്ധകായഃ || 6.59.16 ||

യോസൗ നവാർകോദിതതാമ്രചക്ഷു -
രാരുഹ്യ ഘണ്ടാനിനദപ്രണാദം |
ഗജം ഖരം ഗർജ്ജതി വൈ മഹാത്മാ
മഹോദരോ നാമ സ ഏഷ വീരഃ || 6.59.17 ||

യോസൗ ഹയം കാഞ്ചനചിത്രഭാണ -
മാരുഹ്യ സന്ധ്യാഭ്രഗിരിപ്രകാശം |
പ്രാസം സമുദ്യമ്യ മരീചിനദ്ധം
പിശാച ഏഷോ്ശനിതുൽയവേഗഃ || 6.59.18 ||

യശൈഷ ശൂലം നിശിതം പ്രഗൃഹ്യ
വിദ്യുത്പ്രഭം കിങ്കരവജ്രവേഗം |
വൃഷേന്ദ്രമാസ്ഥായ ശശിപ്രകാശ -
മായാതി യോസൗ ത്രിശിരാ യശസ്യീ || 6.59.19 ||

അസൗ ച ജീമൂതനികാശരൂപഃ
കുംഭഃ പൃഥുവ്യൂഢസുജാതവക്ഷാഃ |
സമാഹിതഃ പന്നഗരാജകേതു -
ർവിസ്താരയൻ യാതി ധനുർവിധുൻവൻ || 6.59.20 ||

യശൈഷ ജാംബുനദവജ്രജുഷും
ദീപ്തം സധുമം പരിഘം പ്രഗൃഹ്യ |

ആയാതി രക്ഷോബലകേതുഭൂതോ
യോസൗ നികുംഭോദ്ഭൂതഘോരകർമാ || 6.59.21 ||

യശൈഷ ചാപാസിശരൗഘജുഷും
പതാകിനം പാവകദീപ്തരൂപം |
രഥം സമാസ്ഥായ വിഭാത്യുദഗ്രോ
നരാന്തകോസൗ നഗശൃംഗയോധീ || 6.59.22 ||

യശൈഷ നാനാവിധഘോരരൂപൈ -
ർവ്യാഘ്രോഘ്രനാഗേന്ദ്രമൃഗാശ്വവക്ത്രൈഃ |
ഭൂതൈർവൃതോ ഭാതി വിവൃത്തനേത്രൈ -
ര്യോസൗ സുരാണാമപി ദർപഹന്താ || 6.59.23 ||

യത്രൈതദിന്ദുപ്രതിമം വിഭാതി
ച്ഛത്രം സീതം സൂക്ഷ്മശലാകമഗ്ര്യം |
അത്രൈഷ രക്ഷോധിപതിർമഹാത്മാ
ഭൂതൈർവൃതോ രുദ്ര ഇവാവഭാതി || 6.59.24 ||

അസൗ കിരീടീ ചലകുണ്ഡലാസ്യോ
നഗേന്ദ്രവിന്ധ്യോപമദീമകായഃ |
മഹേന്ദ്രവൈവസ്വതദർപഹന്താ
രക്ഷോധിപഃ സൂര്യ ഇവാവഭാതി || 6.59.25 ||

പ്രത്യുവാച തതോ രാമോ
വിഭീഷണമരിന്ദമഃ |
അഹോ ദീപ്തമഹാതേജാ
രാവണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ || 6.59.26 ||

ആദിത്യ ഇവ ദുഃഷ്ടക്ഷേപ്യാ
രശ്മിഭിർഭാതി രാവണഃ |

ന വ്യക്തം ലക്ഷയേ ഹ്യസ്യ
രൂപം തേജഃസമാവൃതം || 6.59.27 ||

ദേവദാനവവീരാണാം
വപുർനൈവംവിധം ദവേത് |
യാദ്യശം രാക്ഷസേന്ദ്രസ്യ
വപുരേതദ് വിരാജതേ || 6.59.28 ||

സർവേ പർവതസങ്കാശാഃ
സർവേ പർവതയോധിനഃ |
സർവേ ദീപ്തായുധധരാ
യോധാസ്തസ്യ മഹാത്മനഃ || 6.59.29 ||

വിദാതി രക്ഷോരാജ്ഞാസൗ
പ്രദീപ്തൈർദീമദർശനൈഃ |
ഭൂതൈഃ പരിവൃതസ്തീക്ഷ്ണൈഃ -
ർദേഹവദ്ദിരിവാന്തകഃ || 6.59.30 ||

ദിഷ്ടായമദ്യ പാപാത്മാ
മമ ദൃഷ്ടിപഥം ഗതഃ |
അദ്യ ക്രോധം വിമോക്ഷ്യാമി
സീതാഹരണസംഭവം || 6.59.31 ||

ഏവമുക്ത്യാ തതോ രാമോ
ധനുരാദായ വീര്യവാൻ |
ലക്ഷ്മണാനുചരസ്തഥൗ
സമുദ്യത്യ ശരോത്തമം || 6.59.32 ||

തതഃ സ രക്ഷോധിപതിർമഹാത്മാ
രക്ഷാംസി താന്യാഹ മഹാബലാനി |

ദ്വാരേഷു ചർയാഗൃഹഗോപുരേഷു
സുനിർവൃതാസ്തിഷ്ഠത നിർവിശങ്കാഃ || 6.59.33 ||

ഇഹാഗതം മാം സഹിതം ഭവദ്ഭി -
ർവനൗകസശ്ചരിദ്രമിദം വിദിത്യാ |
ശൂന്യാം പുരീ ദുഷ്ടസഹാം പ്രമഥ്യ
പ്രധർഷയേയുഃ സഹസാ സമേതാഃ || 6.59.34 ||

വിസർജ്ജയിത്യാ സചിവാംസ്തതസ്താൻ
ഗതേഷു രക്ഷഃസു യഥാനിയോഗം |
വ്യഭാരയദ് വാനരസാഗരൗഘം
മഹാത്ഥഃ പുർണമിവാർണവൗഘം || 6.59.35 ||

തമാപതന്തം സഹസാ സമീക്ഷ്യ
ദീപ്ലേഷുചാപം യുധി രാക്ഷസേന്ദ്രം |
മഹത് സമുത്പാദ്യ മഹീധരാഗ്രം
ദുദ്രാവ രക്ഷോധിപതിം ഹരീശഃ || 6.59.36 ||

തച്ഛൈലശൃംഗം ബഹുവൃക്ഷസാനും
പ്രഗൃഹ്യ ചിക്ഷേപ നിശാചരായ |
തമാപതന്തം സഹസാ സമീക്ഷ്യ
ചിച്ഛേദ ബാണൈസ്തപനീയപുംഖൈഃ || 6.59.37 ||

തസ്തിൻ പ്രവൃദ്ധോത്തമസാനുവൃക്ഷേ
ശൃംഗേ വിദീർണേ പതിതേ പൃഥിവ്യാം |
മഹാഹികൽപം ശരമന്തകാഭം
സമാദധേ രാക്ഷസലോകനാമഃ || 6.59.38 ||

സ തം ഗൃഹീത്യാനിലതുൽയവേഗം
സവിസ്തുലിംഗജ്വലനപ്രകാശം |

ബാണം മഹേന്ദ്രാശനിതുൽയവേഗം
ചിക്ഷേപ സുഗ്രീവവധായ രുഷ്ടഃ || 6.59.39 ||

സ സായകോ രാവണബാഹുമുക്തഃ
ശക്രാശനിപ്രഖ്യവപുഃപ്രകാശം |
സുഗ്രീവമാസാദ്യ ബിഭേദ വേഗാദ്
ഗുഹേരിതാ ക്രൗഞ്ചമിവോഗ്രശക്തിഃ || 6.59.40 ||

സ സായകാർതോ വിപരീതചേതാഃ
കുജൻ പുഥിവിദ്യാം നിപപാത വീരഃ |
തം വീക്ഷ്യ ഭൂമൗ പതിതം വിസംജ്ഞതം
നേദുഃ പ്രഹൃഷ്ടാ യുധി യാതുധാനാഃ || 6.59.41 ||

തതോ ഗവാക്ഷോ ഗവയഃ സുഷേണ -
സ്ത്വഥർഷഭോ ജ്യോതിമുഖോ നലശ്ച |
ശൈലാൻ സമുത്പാദ്യ വിവൃദ്ധകായാഃ
പ്രദുദ്രുവുസ്തം പ്രതി രാക്ഷസേന്ദ്രം || 6.59.42 ||

തേഷാം പ്രഹാരാൻ സ ചകാര മോഘാൻ
രക്ഷോധിപോ ബാണശതൈഃ ശിതാഗ്രൈഃ |
താൻ വാനരേന്ദ്രാനപി ബാണജാലൈ -
ർബിഭേദ ജാംബൂനദചിത്രപുംഖൈഃ || 6.59.43 ||

തേ വാനരേന്ദ്രാസ്ത്രിദശാരിബാണൈ -
ർഭിന്നാ നിപേതുർഭൂവി ഭീമകായാഃ |
തതസ്തു തദ് വാനരസൈന്യമുഗ്രം
പ്രച്ഛാദയാമാസ സ ബാണജാലൈഃ || 6.59.44 ||

തേ വധ്യമാനാഃ പതിതാശ്ച വീരാ
നാനദ്യമാനാ ഭയശൽയവിധാഃ |

ശാഖാമൃഗാ രാവണസായകാർതാ
ജഥുഃ ശരൺയം ശരണം സു രാമം || 6.59.45 ||

തതോ മഹാത്മാ സ ധനുർധനുഷ്ടാ
നാദായ രാമഃ സഹസാ ജഗാമ |
തം ലക്ഷ്മണഃ പ്രാഞ്ജലിരഭ്യുപേത്യ
ഉവാച രാമം പരമാർഥയുക്തം || 6.59.46 ||

കാമമാർയ സുപർയാപ്തോ
വധായാസ്യ ദുരാത്മനഃ |
വിധമിഷ്ട്യാമൃഹം ചൈത -
മനുജാനീഹി മാം വിഭോ || 6.59.47 ||

തമബ്രവീൻമഹാതേജാ
രാമഃ സത്യപരാക്രമഃ |
ഗച്ഛ യത്പരശ്ചാപി
ഭവ ലക്ഷ്മണ സംയുഗേ || 6.59.48 ||

രാവണോ ഹി മഹാവീര്യോ
രണേദ്ഭുതപരാക്രമഃ |
ത്രൈലോക്യേനാപി സക്രൂദ്ധോ
ദുഷ്ടസഹ്യോ ന സംശയഃ || 6.59.49 ||

തസ്യച്ഛിദ്രാണി മാർഗസ്യ
സ്വച്ഛിദ്രാണി ച ലക്ഷയ |
ചക്ഷുഷാ ധനുഷ്ഠിത്മാനം
ഗോപായസ്യ സമാഹിതഃ || 6.59.50 ||

രാഘവസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ
സമ്പരിഷ്വജ്യ പൂജ്യ ച |

അഭിവാദ്യ ച രാമായ
യയൗ സൗമിത്രിരാഹവേ || 6.59.51 ||

സ രാവണം വാരണഹസ്തബാഹും
ദദർശ ഭീമോദ്യതദീപ്തചാപം |
പ്രച്ഛാദയന്തം ശരവൃഷ്ടിജാലൈ -
സ്താൻ വാനരാൻ ഭിന്നവികീർണദേഹാൻ || 6.59.52 ||

തമാലോക്യ മഹാതേജാ
ഹനുമാൻ മാരുതാത്മജഃ |
നിവാർയ ശരജാലാനി
വിദുദ്രാവ സ രാവണം || 6.59.53 ||

രഥം തസ്യ സമാസാദ്യ
ബാഹുമുദ്യദ്യ ദക്ഷിണം |
ത്രാസയൻ രാവണം ധീമാൻ
ഹനുമാൻ വാക്യമബ്രവീത് || 6.59.54 ||

ദേവദാനവഗന്ധർവൈ -
ർയകൈശ്ച സഹ രാക്ഷസൈഃ |
അവധ്യത്വം ത്വയാ പ്രാപ്തം
വാനരേദ്യസ്തു തേ ദയം || 6.59.55 ||

ഏഷ മേ ദക്ഷിണോ ബാഹുഃ
പഞ്ചശാഖഃ സമുദ്യതഃ |
വിധമിഷ്യതി തേ ദേഹേ
ഭൂതാത്മാനം ചിരോഷിതം || 6.59.56 ||

ശ്രുത്വാ ഹനുമതോ വാക്യം
രാവണോ ഭീമവിക്രമഃ |

സംരക്തനയനഃ ക്രോധാ -
ദിദം വചനമബ്രവീത് || 6.59.57 ||

ക്ഷിപ്രം പ്രഹര നിഃശങ്കം
സ്ഥിരാം കീർതിമവാപ്സുഹി |
തതസ്ത്യാം ഇതാതവിക്രാന്തം
നാശയിഷ്യാമി വാനര || 6.59.58 ||

രാവണസ്യ വചഃ ശ്രുത്യാ
വായുസുനൂർവചോബ്രവീത് |
പ്രഹൃതം ഹി മയാ പൂർവ -
മക്ഷം തവ സുതം സുര || 6.59.59 ||

ഏവമുക്തോ മഹാതേജാ
രാവണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ |
ആജഘാനാനിലസുതം
തലേനോരസി വീര്യവാൻ || 6.59.60 ||

സ തലാദിഹതസ്തേന
ചചാല ച മുഹൂർമുഹുഃ |
സ്ഥിതോ മുഹൂർതം തേജസ്വീ
സ്ഥൈർയം കൃത്യാ മഹാമതിഃ || 6.59.61 ||

ആജഘാന ച സക്രൂദ്ധ -
സ്തലേനൈവാമരദ്വിഷം |
തതഃ സ തേനാദിഹതോ
വാനരേണ മഹാത്മനാ || 6.59.62 ||

ദശഗ്രീവഃ സമാധൂതോ
യഥാ ഭൂമിതല്യേചലഃ |

സംഗ്രാമേ തം തഥാ ദൃഷ്ട്വാ
രാവണം തലതാഡിതം || 6.59.63 ||

ഋഷയോ വാനരാഃ സിദ്ധാ
നേദുർഭേവാഃ സഹാസുരൈഃ |
അമാശ്വസ്യ മഹാതേജാ
രാവണോ വാക്യമബ്രവീത് || 6.59.64 ||

സാധു വാനര വീര്യേണ
ശ്ലാഘനീയോസി മേ രിപുഃ |
രാവണേനൈവമുക്തസ്തു
മാരുതിർവാക്യമബ്രവീത് || 6.59.65 ||

ധിഗസ്തു മമ വീര്യസ്യ
യത് ത്വം ജീവസി രാവണ |
സകൃത് തു പ്രഹരേദാനീം
ദുർബുദ്ധോ കിം വികത്ഥസേ || 6.59.66 ||

തതസ്ത്വാം മാമകോ മുഷ്ടി -
ർനയിഷ്യതി യമക്ഷയം |
തതോ മാരുതിവാക്യേന
കോപസ്തസ്യ പ്രജ്ജലേ || 6.59.67 ||

സംരക്തനയനോ യതാ -
ൻമുഷ്ടിമാവൃത്യ ദക്ഷിണം |
പാതയാമാസ വേഗേന
വാനരോരസി വീര്യവാൻ || 6.59.68 ||

ഹനുമാൻ വക്ഷസി വ്യൂഢേ
സഞ്ചചാല പുനഃ പുനഃ |

വിഹൃലം തു തദാ ദൃഷ്ട്യാ
ഹനുമന്തം മഹാബലം || 6.59.69 ||

രഥേനാതിരഥഃ ശീഘ്രം
നീലം പ്രതി സമഭൃഗാത് |
രാക്ഷസാനാമധിപതി -
ർദശഗ്രീവഃ പ്രതാപവാൻ || 6.59.70 ||

പന്നഗപ്രതിമൈർഭീമൈഃ
പരമർമാഭിഭേദനൈഃ |
ശരൈരാഭിപയാമാസ
നീലം ഹരിചമുപതിം || 6.59.71 ||

സ ശരൗഘസമായസ്തോ
നീലോ ഹരിചമുപതിഃ |
കരേണൈകേന ശൈലാഗ്രം
രക്ഷോധിപതയ്യേസൃജത് || 6.59.72 ||

ഹനുമാനപി തേജസ്വി
സമാശ്വസ്തോ മഹാമനാഃ |
വിപ്രേക്ഷമാണോ യുദ്ധോപ്ലുഃ
സരോഷമിദമബ്രവീത് || 6.59.73 ||

നീലേന സഹ സംയുക്തം
രാവണം രാക്ഷസേശ്വരം |
അന്യേന യുധ്യാനസ്യ
ന യുക്തമഭിധാവനം || 6.59.74 ||

രാവണോഽഥ മഹാതേജാ -
സ്തം ശൃംഗം സപ്തഭിഃ ശരൈഃ |

ആജ്ഞാന സുതീക്ഷ്ണാഗ്രൈ -
 സ്തദ് വികീർണം പപാത ഹ || 6.59.75 ||

തദ് വികീർണം ഗിരേഃ ശൃംഗം
 ദൃഷ്ട്യാ ഹരിചമുപതിഃ |
 കാലാഗ്നിരിവ ജ്ജ്യാല
 കോപേന പരവീരഹാ || 6.59.76 ||

സോദ്യഗ്രകർണദ്രുമാൺശാലാം -
 ശൃതാംശ്യാപി സുപുഷ്പിതാൻ |
 അൻയാംശ്വ വിവിധാൻ വൃക്ഷാൻ
 നീലശ്ചിക്ഷേപ സംയുഗേ || 6.59.77 ||

സ താൻ വൃക്ഷാൻ സമാസാദ്യ
 പ്രതിചിച്ഛേദ രാവണഃ |
 അദ്യവർഷച്ച ഘോരേണ
 ശരവർഷേണ പാവകിം || 6.59.78 ||

അഭിവൃഷ്ടഃ ശരൗഘേണ
 മേഘേനേവ മഹാചലഃ |
 ഹ്രസ്വം കൃത്യാ തതോ രൂപം
 ധ്വജാഗ്രേ നിപപാത ഹ || 6.59.79 ||

പാവകാത്മജമാലോക്യ
 ധ്വജാഗ്രേ സമവസ്ഥിതം |
 ജ്ജ്യാല രാവണഃ ക്രോധാത്
 തതോ നീലോ നനാദ ച || 6.59.80 ||

ധ്വജാഗ്രേ ധനുഷശ്യാഗ്രേ
 കിരീടാഗ്രേ ച തം ഹരിം |

ലക്ഷ്മണോഥ ഹനുമതാശ്ച
രാമശ്യാപി സുവിസ്മിതാഃ || 6.59.81 ||

രാവണോപി മഹാതേജാഃ
കപിലാഘവവിസ്മിതഃ |
അസ്രുമാഹാരയാമാസ
ദീപ്തമാഗേയമദ്ഭുതം || 6.59.82 ||

തതസ്തേ ചുക്രുശൂർഹുഷ്യാ
ലബ്ധലക്ഷാഃ പ്ലവംഗമാഃ |
നീലലാഘവസംഭ്രാന്തം
ദൃഷ്ട്വാ രാവണമാഹവേ || 6.59.83 ||

വാനരാണാം ച നാദേന
സംരണ്യോ രാവണസ്തുഭാ |
സംഭ്രമാവിഷ്ടഹൃദയോ
ന കിഞ്ചിത് പ്രത്യപദ്യത || 6.59.84 ||

ആഗേയേനാപി സംയുക്തം
ഗൃഹീത്യാ രാവണഃ ശരം |
ധ്വജശീർഷസ്ഥിതം നീല -
മുദൈക്ഷത നിശാചരഃ || 6.59.85 ||

തതോബ്രവീൻമഹാതേജാ
രാവണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ |
കപേ ലാഘവയുക്തോസി
മായയാ പരയാ സഹ || 6.59.86 ||

ജീവിതം ഖലു രക്ഷസ്യ
യദി ശക്തോസി വാനര |

താനി താൻയാത്മരൂപാണി
സൃജസി ത്വമനേകശഃ || 6.59.87 ||

തഥാപി ത്യാം മയാ മുകൃതഃ
സായകോഽസ്മുപ്രയോജിതഃ |
ജീവിതം പരിരക്ഷന്തം
ജീവിതാദ് ഭ്രംശയിഷ്യതി || 6.59.88 ||

ഏവമുകൃത്യാ മഹാബാഹു
രാവണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ |
സന്ധായ ബാണമസ്മുണ
ചമുപതിമതാഡയത് || 6.59.89 ||

സോഽസ്മുക്തേന ബാണേന
നീലോ വക്ഷസി താഡിതഃ |
നിർഭഹ്യമാനഃ സഹസാ
സ പപാത മഹീതലേ || 6.59.90 ||

പിത്യമാഹാത്മ്യസംയോഗാ -
ദാത്മനശ്ചാപി തേജസാ |
ജാനുദ്യാമപതദ് ഭൂമൗ
ന തു പ്രാണൈർവിയുജ്യത || 6.59.91 ||

വിസംജ്ഞം വാനരം ദൃഷ്ട്വാ
ദശഗ്രീവോ രണോത്സുകഃ |
രഥേനാംബുദനാദേന
സൗമിത്രിമദിദുദ്രുവേ || 6.59.92 ||

ആസാദ്യ രണമധ്യേ തം
വാരയിത്യാ സ്ഥിതോ ജ്വലൻ |

ധനുർവിസ്താരയാമാസ

രാക്ഷസേന്ദ്രഃ പ്രതാപവാൻ || 6.59.93 ||

തമാഹ സൗമിത്രിരദീനസത്തോ

വിസ്താരയന്തം ധനുരപ്രമേയം |

അവേഹി മാമദ്യ നിശാചരേന്ദ്ര

ന വാനരാംസ്ത്വം പ്രതിയോദ്ധുമർഹഃ || 6.59.94 ||

സ തസ്യ വാക്യം പ്രതിപൂർണഘോഷം

ജ്യാശബ്ദമുഗ്രം ച നിശദ്യ രാജാ |

ആസാദ്യ സൗമിത്രിമുപസ്ഥിതം തം

രോഷാൻവിതം വാചമുവാച രക്ഷഃ || 6.59.95 ||

ദിഷ്ട്യാസി മേ രഘവ ദൃഷ്ടിമാർഗം

പ്രാപ്തോന്തഗാമീ വിപരീതബുദ്ധിഃ |

അസ്തിൻ ക്ഷണേ യാസ്യസി മൃത്യുലോകം

സംസാദ്യമാനോ മമ ബാണജാലൈഃ || 6.59.96 ||

തമാഹ സൗമിത്രിരവിസ്മയാനോ

ഗർജ്ജന്തമുദ്യന്തശിതാഗ്രദംശ്രൂം |

രാജൻ ന ഗർജ്ജന്തി മഹാപ്രഭാവാ

വികത്മസേ പാപകൃതാം വരിഷ്ഠ || 6.59.97 ||

ജാനാമി വീർയം തവ രാക്ഷസേന്ദ്ര

ബലം പ്രതാപം ച പരാക്രമം ച |

അവസ്ഥിതോഹം ശരചാപപാണി -

രാഗച്ഛ കിം മോഘവികത്മനേന || 6.59.98 ||

സ ഏവമുക്തഃ കുപിതഃ സസർജ്ജ

രക്ഷോധിപഃ സപ്ത ശരാൻ സുപുംബാൻ |

താൻ ലക്ഷ്മണഃ കാഞ്ചനചിത്രപുംബൈ -
ശ്ചിച്ഛേദ ബാണൈർനിശിതാഗ്രധാരൈഃ || 6.59.99 ||

താൻ പ്രേക്ഷമാണഃ സഹസാ നികൃത്താൻ
നികൃത്തഭോഗാനിവ പന്നഗേന്ദ്രാൻ |
ലങ്കേശ്വരഃ ക്രോധവശം ജഗാമ
സസർജ ചാന്യാൻ നിശിതാൻ പൃഷ്ട്യാകാൻ || 6.59.100 ||

സ ബാണവർഷം തു വവർഷ തീവ്രം
രാമാനുജഃ കാർമുകസമ്പ്രയുക്തം |
ക്ഷുരാർധചന്ദ്രോത്തമകർണിഭൽലൈഃ
ശരാംശ്ച ചിച്ഛേദ ന ചുക്ഷുഭേ ച || 6.59.101 ||

സ ബാണജാലാൻയപി താനി താനി
മോഘാനി പശ്യംസ്ത്രിദശാരിരാജഃ |
വിസിന്ധിയേ ലക്ഷ്മണലാഘവേന
പുനശ്ച ബാണാൻ നിശിതാൻ മുമോച || 6.59.102 ||

സ ലക്ഷ്മണശ്ചാപി ശിതാൺശിതാഗ്രാൻ
മഹേന്ദ്രതുൽയോശനിഭീമവേഗാൻ |
സന്ധായ ചാപേ ജ്വലനപ്രകാശാൻ
സസർജ രക്ഷോധിപതേർവധായ || 6.59.103 ||

സ താൻ പ്രചിച്ഛേദ ഹി രാക്ഷസേന്ദ്രഃ
ശിതാൺശരാംൽലക്ഷ്മണമാജഘാന |
ശരേണ കാലാഗ്നിസമപ്രഭേണ
സ്വയംഭൂദത്തേന ലലാടഭേശേ || 6.59.104 ||

സ ലക്ഷ്മണോ രാവണസായകാർത -
ശ്ചാല ചാപം ശിമിലം പ്രഗൃഹ്യ |

പുനശ്ച സംജ്ഞാം പ്രതിലഭ്യ കൃച്ഛാ -
ചിച്ഛേദ ചാപം ത്രിദശേന്ദ്രശരത്രോഃ || 6.59.105 ||

നികൃത്തചാപം ത്രിദിരാജഘാന
ബാണൈസ്സദാ ദാശരഥിഃ ശിതാഗ്രൈഃ |
സ സായകാർതോ വിചചാല രാജാ
കൃച്ഛാച സംജ്ഞാം പുനരാസസാദ || 6.59.106 ||

സ കൃത്തചാപഃ ശരതാഡിതശ്ച
മേദാർദ്രഗാത്രോ രൂധിരാവസികൃതഃ |
ജഗ്രാഹ ശക്തിം സ്വയമുഗ്രശക്തിഃ
സ്വയംഭുദത്താം യുധി ദേവശത്രുഃ || 6.59.107 ||

സ താം സധുമാനലസന്നികാശാം
വിത്രാസനാം സംയതി വാനരാണാം |
ചിക്ഷേപ ശക്തിം തരസാ ജ്വലന്തിം
സൗമിത്രയേ രാക്ഷസരാഷ്ട്രനാമഃ || 6.59.108 ||

താമാപതന്തിം ഭരതാനുജോഽസ്രൈ -
ർജഘാന ബാണൈശ്ച ഹുതാഗ്നികൽപൈഃ |
തമാപി സാ തസ്യ വിവേശ ശക്തി -
ർഭുജാന്തരം ദാശരഥേർവിശാലം || 6.59.109 ||

സ ശക്തിമാൺശക്തിസമാഹതഃ സൻ
ജ്ജ്വാല ഭൂമൗ സ രഘുപ്രവീരഃ |
തം വിഹ്വലന്തം സഹസാഭ്യുപേത്യ
ജഗ്രാഹ രാജാ തരസാ ഭുജാഭ്യാം || 6.59.110 ||

ഹിമവാൻ മന്ദരോ മേരു -
സ്രൈലോക്യം വാ സഹാമരൈഃ |

ശക്യം ഭുജാഭയാമുദ്ധർതും
ന ശക്യാ ഭരതാനുജഃ || 6.59.111 ||

ശക്ത്യാ ബ്രാഹ്മ്യ തു സൗമിത്രി -
സ്താഡിത്യോപി സ്തനാന്തരേ |
വിഷ്ണോരമീമാംസ്യഭാഗ -
മാത്മാനം പ്രത്യനുസ്മരത് || 6.59.112 ||

തതോ ദാനവദർപഘ്നം
സൗമിത്രിം ദേവകണ്ടകഃ |
തം പീഡയിത്യാ ബാഹുഭ്യാം
ന പ്രഭൂർലഘ്വേന്ദ്രവത് || 6.59.113 ||

തതഃ ക്രുദ്ധോ വായുസുതോ
രാവണം സമഭിദ്രവത് |
ആജഘാനോരസി ക്രുദ്ധോ
വജ്രകൽപേന മുഷ്ടിനാ || 6.59.114 ||

തേന മുഷ്ടിപ്രഹാരേണ
രാവണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ |
ജാനുഭ്യാമഗമദ് ഭൂമൗ
ചചാല ച പപാത ച || 6.59.115 ||

ആസ്യൈശ്ച നേത്രൈഃ ശ്രവണൈഃ
പപാത രുധിരം ബഹു |
വിഘൂർണമാനോ നിശ്ചേഷ്ടോ
രഥോപസ്ഥ ഉപാവിശത് || 6.59.116 ||

വിസംജ്ഞതോ മുർച്ഛിതശ്ചാസീ -
ന ച സ്ഥാനം സമാലഭത് |

വിസംജ്ഞം രാവണം ദൃഷ്ട്യാ
സമരേ ഭീമവിക്രമം || 6.59.117 ||

ഋഷയോ വാനരാശ്ചൈവ
നേദുർഭേവാശ്ച സാസുരാഃ |
ഹനുമാനഥ തേജസ്വി
ലക്ഷ്മണം രാവണാർഭിതം || 6.59.118 ||

ആനയദ് രാഘവാദ്യാശം
ബാഹുദ്യാം പരിഗൃഹ്യ തം |
വായുസുനോഃ സുഹൃത്തേന
ഭക്ത്യാ പരമയാ ച സഃ |
ശത്രുണാമപ്യകമ്പ്യോപി
ലഘുത്വമഗമത് കപേഃ || 6.59.119 ||

തം സമുത്സൃജ്യ സാ ശക്തിഃ
സൗമിത്രിം യുധി നിർജ്ജിതം |
രാവണസ്യ രഥേ തസ്മിൻ
സ്ഥാനം പുനരുപാഗമത് || 6.59.120 ||

രാവണോപി മഹാതേജാഃ
പ്രാപ്യ സംജ്ഞാമം മഹാഹവേ |
ആദദേ നിശിതാൻ ബാണാ -
ഞ്ജഗ്രാഹ ച മഹദ്വനഃ || 6.59.121 ||

ആശ്വസ്തശ്ച വിശൽയശ്ച
ലക്ഷ്മണഃ ശത്രുസുദനഃ |
വിഷ്ണോർഭാഗമമീമാംസ്യ -
മാത്മാനം പ്രത്യനുസ്മരൻ || 6.59.122 ||

നിപാതിതമഹാവിരാം
 വാനരാണാം മഹാചമുഃ |
 രാഘവസ്തു രണേ ദൃഷ്ട്യാ
 രാവണം സമഭിദ്രവത് || 6.59.123 ||

അമൈനമനുസക്രമ്യ
 ഹനുമാൻ വാക്യമബ്രവീത് |
 മമ പൃഷ്ഠം സമാരുഹ്യ
 രാക്ഷസം ശാസ്തുമർഹസി || 6.59.124 ||

വിഷ്ണുർയഥാ ഗരുത്തന്ത -
 മാരുഹ്യാമരവൈരിണം |
 തച്ഛൂത്യാ രാഘവോ വാക്യം
 വായുപുത്രേണ ഭാഷിതം || 6.59.125 ||

അഥാരൂരോഹ സഹസാ
 ഹനുമന്തം മഹാകപിം |
 രഥസ്ഥം രാവണം സംഖ്യേ
 ദദർശ മനുജാധിപഃ || 6.59.126 ||

തമാലോക്യ മഹാതേജഃ
 പ്രദുദ്രാവ സ രാവണം |
 വൈരോചനമിവ ക്രുദ്ധോ
 വിഷ്ണുരഭ്യുദ്യതായുധഃ || 6.59.127 ||

ജ്യാശബ്ദമകരോത് തീവ്രം
 വജ്രനിഷ്പേഷനിഷ്കുരം |
 ഗിരാ ഗംഭീരയാ രാമോ
 രാക്ഷസേന്ദ്രമുവാച ഹ || 6.59.128 ||

തിഷ്ഠ തിഷ്ഠ മമ ത്വം ഹി
 കൃത്യാ വിപ്രിയമീദൃശം |
 ക്വ നു രാക്ഷസശാർദൂല
 ഗത്യാ മോക്ഷമവാപ്സ്യസി || 6.59.129 ||

യദീന്ദ്രവൈവസ്വതഭാസ്കരാൻ വാ
 സ്വയംഭുവൈശ്യാനരശങ്കരാൻ വാ |
 ഗമിഷ്യസി ത്വം ദശ വാ ദിശോഽഥവാ
 തഥാപി മേ നാദ്യ ഗതോ വിമോക്ഷ്യസേ || 6.59.130 ||

യശ്ചൈഷ ശക്ത്യാ നിഹതസ്ത്വയാദ്യ
 ഗച്ഛൻ വിഷാദം സഹസാദ്യുപേത്യ |
 സ ഏഷ രക്ഷോഗണരാജ മൃത്യുഃ
 സപുത്രപൗത്രസ്യ തവാദ്യ യുദ്ധേ || 6.59.131 ||

ഏതേന ചാത്യദ്ഭുതദർശനാനി
 ശരൈർജനസ്ഥാനകൃതാലയാനി |
 ചതുർദശാൻയാത്തവരായുധാനി
 രക്ഷഃസഹസ്രാണി നിഷൂദിതാനി || 6.59.132 ||

രാഘവസ്യ വചഃ ശ്രുത്യാ
 രാക്ഷസേന്ദ്രോ മഹാബലഃ |
 വായുപുത്രം മഹാവേഗം
 വഹന്തം രാഘവം രണേ || 6.59.133 ||

രോഷേണ മഹതാഽവിഷ്ടഃ
 പൂർവവൈരമനുസ്മരൻ |
 ആജഘ്നാന ശരൈർദീപ്തൈഃ
 കാലാനലശിവോപമൈഃ || 6.59.134 ||

രാക്ഷസേനാഹവേ തസ്യ
 താഡിതസ്യാപി സായകൈഃ |
 സ്വഭാവതേജോയുക്തസ്യ
 ഭൂയസ്തേജോഭ്യവർധത || 6.59.135 ||

തതോ രാമോ മഹാതേജോ രാവണേന കൃതവ്രണം |
 ഭൃഷ്ട്യാ പ്ലവഗശാർദൂലം ക്രോധസ്യ വശമേയിവാൻ || 6.59.136 ||

തസ്യാഭിസക്രമ്യ രഥം സചക്രം
 സാശ്വധ്വജച്ഛത്രമഹാപതാകം |
 സസാരഥിം സാശനിശൂലഖഡ്ഗം
 രാമഃ പ്രചിച്ഛേദ ശിതൈഃ ശരാഗ്രൈഃ || 6.59.137 ||

അഥേന്ദ്രശത്രും തരസാ ജഘ്യാന
 ബാണേന വജ്രാശനിസന്നിഭേന |
 ഭുജാന്തരേ വ്യൂഢസുജാതരൂപേ
 വജ്രേണ മേരും ഭഗവാനിവേന്ദ്രഃ || 6.59.138 ||

യോ വജ്രപാതാശനിസന്നിപാതാ -
 ന ചുക്ഷുഭേ നാപി ചചാല രാജാ |
 സ രാമബാണാഭിഹതോ ഭൃശാർത -
 ശ്ചചാല ചാപം ച മുമോച വീരഃ || 6.59.139 ||

തം വിഹ്വലന്തം പ്രസമീക്ഷ്യ രാമഃ
 സമാദഭേ ദീപ്തമഥാർധചന്ദ്രം |
 തേനാർകവർണം സഹസാ കിരീടം
 ചിച്ഛേദ രക്ഷോധിപതേർമഹാത്മാ || 6.59.140 ||

തം നിർവിഷാശീവിഷസന്നികാശം
 ശാന്താർചിഷം സൂര്യമിവാപ്രകാശം |

ഗതശ്രിയം കൃത്തകിരീടകൂട -
മുവാച രാമോ യുധി രാക്ഷസേന്ദ്രം || 6.59.141 ||

കൃതം ത്വയാ കർമ്മ മഹത് സുഭീമം
ഹതപ്രവീരശ്ച കൃതസ്ത്വയാഹം |
തസ്മാത് പരിശ്രാന്ത ഇതി വ്യവസ്യ
ന ത്യാം ശരൈർമൃത്യുവശം നയാമി || 6.59.142 ||

പ്രയാഹി ജാനാമി രണാർദിതസ്ത്വം
പ്രവിശ്യ രാത്രിഞ്ചരരാജ ലങ്കാം |
ആശ്വസ്യ നിർയാഹി രഥീ ച ധൻവീ
തദാ ബലം പ്രേക്ഷ്യസി മേ രഥസ്ഥഃ || 6.59.143 ||

സ ഏവമുകുതോ ഹതദർപഹർഷോ
നികൃത്തചാപഃ സ ഹതാശ്വസൂതഃ |
ശരാർദിതോ ദഗ്നമഹാകിരീടോ
വിവേശ ലങ്കാം സഹസാ സു രാജാ || 6.59.144 ||

തസ്മിൻ പ്രവിഷ്ടേ രജനീചരേന്ദ്രേ
മഹാബലേ ദാനവദേവശത്ത്രൗ |
ഹരീൻ വിശൽയാൻ സഹ ലക്ഷ്മണേന
ചകാര രാമഃ പരമാഹവാഗ്രേ || 6.59.145 ||

തസ്മിൻ പ്രഭഗേ ത്രിദശേന്ദ്രശത്ത്രൗ
സുരാസുരാ ഭൂതഗണാ ദിശശ്ച |
സസാഗരാഃ സർഷിമഹോരഗാശ്ച
തഥൈവ ഭൂമ്യംബുചരാഃ പ്രഹൃഷ്ടാഃ || 6.59.146 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
യുദ്ധകാണ്ഡേ ഏകോനഷഷ്ഠിതമഃ സർഗഃ ||